

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Novák Rudolf ügyvéd által képviselt I. rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű és II. rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Karas Monika jogtanácsos által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és dr. Lipták Eszter ügyvéd által képviselt II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. október 2. napján kelt 19.P.20.589/2007/5. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 6., a II. rendű alperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi együttesen az I-II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg - 15 nap alatt - együttesen az I-II. rendű felpereseknek 6.000 (Hatezer) forint fellebbezési eljárási költséget, és - felhívásra - az államnak 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A ... 2007. január 8-ai számában „Botrány az ... kórházban” címmel megjelent cikk miatt a ... a 2007. augusztus 10-ei számában helyreigazítást közölt, a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.721/2007/4. számú jogerős ítélete alapján, mely szerint valótlanul állították, hogy 2006 decemberében lemondott volna az ... Kórház vezetése; a valóságban az úgynevezett válságmenedzser tagjai távoztak; - azon valós tény, hogy ... főigazgató fegyelmet kért maga ellen a személyét ért kifogások tisztázására, olyan hamis színben tüntette fel, mintha ezen lépéssel bizonyított privatizációs visszaélések miatt került volna sor; - valótlanul híresztelték, hogy a kórház

adósságállománya meghaladná a 700.000.000 forintot, 2006 végén az adósságállomány 202.625.000 forint volt, a valóságban ehhez jelentős összegű, még le nem járt tartozások és 190.000.000 forintos perek tárgyát képező összeg is társult; - valótlanul híresztelték, hogy nem került volna sor a kórház gyógyszerháza privatizációjára kiírt közbeszerzési pályázat eredményhirdetésére, a valóságban a szerződés hatályosulásának feltételeként szereplő megyei közgyűlési határozat nem született meg; - valótlanul állították, hogy ... a kórház főigazgatója ellentmondásba került volna dr. ... való, a privatizációval kapcsolatos magatartása taglalása során, mivel a főigazgató nem állította azt, hogy nevezett személlyel erről tárgyalt volna.

A sajtóhelyreigazítási perrel párhuzamosan indított személyiségi jogi perben az I-II. rendű felperesek - fenntartott keresetük szerint - a jóhírnevük megsértésének megállapítását kérték, amiért a per tárgyául szolgáló cikk valótlanul állította, hogy a kórház vezetősége lemondott; valótlan közlést tartalmazott a II. rendű felperes által maga ellen kért fegyelmi vizsgálat kezdeményezését illetően; valótlan adatokat közölt a kórház adósságállományának mértékéről; valótlanul állította a kórházi patika privatizációjára kiírt pályázat eredményhirdetésének elmaradását. Sérelmezték a cikknek azt a kitételét is, hogy a privatizáció kapcsán a II. rendű felperes dr. ... való kapcsolatát illetően ellentmondásba keveredett. Jogkövetkezmény alkalmazásaként a ... kiadójának és főszerkesztőjének eltiltását kérték a további jogsértéstől.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította: az I-II. rendű alperesek azzal, hogy az I. rendű alperes által kiadott és a II. rendű alperes főszerkesztése mellett megjelenő ... című lapban 2007. január 8-án megjelent „Botrány az ... kórház körül” című cikkben megsértették az I-II. rendű felperesek jóhírnev védelméhez fűződő személyiségi jogait azzal:

- Valótlanul állították, hogy 2006 decemberében az ... Kórház vezetése lemondott;
- Olyan hamis látszat keltésével, hogy a kórháznak 700.000.000 forintos adóssága lenne, miközben annak mértéke 2006 végén 202.625.000 forint volt, amelyhez viszont még le nem járt tartozások, és mintegy 190.000.000 forintos peresített összeg is társul,
- Valótlanul állították, hogy elmaradt volna a kórház patikaprivatizációjának eredményhirdetése.

Az I-II. rendű alperesek azzal, hogy ugyanezen cikkben olyan hamis látszatot keltettek, hogy a II. rendű felperes privatizációs visszaélések miatt kért volna maga ellen fegyelmit, illetve annak valótlan állításával, hogy a II. rendű felperes és dr. ... a kórházi gyógyszerháza privatizációjáról tárgyaltak volna, és ezzel a II. rendű felperes nyilatkozatai ellentmondásossá váltak volna, megsértették a II. rendű felperes jóhírnev védelméhez fűződő személyiségi jogait. Az I-II. rendű alpereseket a további jogsértésektől a bíróság eltiltotta. Ezt meghaladóan elutasította a keresetet, és megállapította, hogy a perrel felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik; a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 21.000 forint kereseti illetékből az I-II. rendű alpereseket „egyenként” 5.250 forint, és a II. rendű felperest ugyancsak 5.250

forint megfizetésére kötelezte a Magyar Állam részére, valamint úgy rendelkezett, hogy az I. rendű felperes illetékmentessége folytán a le nem rótt további 5.250 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában megállapította, hogy az I. rendű felperes a megyei önkormányzat egyik intézménye, amelynek a főigazgatói tisztségét a II. rendű felperes az intézmény vezetésére kiírt pályázattal nyerte el. A pályázatban szerepelt a kórházi gyógyszerár privatizációjának a lehetősége is. Ennek vizsgálatával a II. rendű felperes a ... elnevezésű gazdasági társaságot bízta meg az I. rendű felperes nevében. A felmérésben dr. ... gyógyszerész a társaság vezetőségének felkérése alapján vett részt. A kórházi gyógyszerár privatizációja közbeszerzési eljárásának kiírása a megyei közgyűlés hozzájárulásával történt meg és a pályázat eredményét nyilvánosan kihírdették. Az egyetlen jelentkezővel: a ... Kft. és az ... Kft. által a projektre közösen létrehozott ... Kft. gazdasági társasággal megkötött szerződés tartalmazta, hogy a megyei önkormányzat jóváhagyása a szerződés hatályosulásának feltétele. A patikát a győztes cég 2006. november 6-án, a megyei közgyűlés jóváhagyása előtt vette birtokba. Az átvétel dr. ... közreműködésével történt meg, aki ekkor már a pályázatban részt vett cég megbízottjaként járt el. A kórházi patika privatizációjának körülményeivel, és dr. ... szerepével a megyei közgyűlés a 2006. december 15-ei ülésén foglalkozott.

A ... 2007. január 8-ai számában megjelent cikk kereset tárgyává tett kitételeit az elsőfokú bíróság az Alkotmány 2. §-a, 8. §-a, 59. §-a, 61. § (1) és (2) bekezdései, a Ptk. 75. §-a és 78. §-a, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásában, továbbá a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat indokolásában foglaltakra figyelemmel vizsgálta. Elfogadta ítélezésének alapjául a sajtóhelyreigazítási perben hozott ítéletben megállapított tényállást. Az I-II. rendű alperesek védekezése alapján értékelte, hogy az objektív valótlanág mellett a cikk helyreigazítással érintett kitételeinek sértő jellege is megállapítható-e. Rámutatott arra, hogy a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható, a valótlan tények állításának elkerülése a közvélemény alakításában hivatásszerűen részt vevő személyek, így az újságírók kötelezettsége is. A kórház vezetősége lemondásával kapcsolatos közlést érintően a jogsértést az elsőfokú bíróság mindkét felperes vonatkozásában azért állapította meg, mert nem tartotta lényegtelen kérdésnek, hogy az olvasó számára a cikkből az tűnik ki, van-e a kórháznak legitim vezetése vagy nincs. A fegyelmi vizsgálattal kapcsolatos közlés - álláspontja szerint - alkalmas olyan hamis látszat keltésére, hogy a II. rendű felperes elismerte a visszaéléseket. E tekintetben azonban az elsőfokú bíróság kizárólag a II. rendű felperes személyiségi jogainak megsértését állapította meg, mert az I. rendű felperes ebben a vonatkozásban nem volt közvetlenül érintett. Az adósságállományra vonatkozó közlés körében a jogsértést mindkét felperes sérelmére megállapította, mert a szorosan vett adósságállomány a cikkben közölt összegtől eltérően 202.000.000 forint. Szükségesnek tartotta azonban annak rögzítését, hogy „további függő összegek is vannak”. Az elmaradt eredményhirdetést illetően - a felperesek álláspontjával egyezően - rámutatott arra,

hogy a cikkben közöltek olyan látszat keltésére alkalmasak, mintha az I-II. rendű felperesek súlyos mulasztást, nyílt törvénysértést követtek volna el. A cikknek a II. rendű felperes nyilatkozatainak ellentmondásosságára vonatkozó kitételeit illetően úgy foglalt állást, hogy a sajtóhelyreigazítási perben tanúként meghallgatott dr. ... nyilatkozatának ellentmondásossága nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a II. rendű felperes ellentmondásokba keveredett volna. Nem nyert bizonyítást a II. rendű felperes azon állításának ellenkezője, miszerint egy alkalommal találkozott dr. ..., és nem folytatott vele üzleti tárgyalást. A II. rendű felperes sérelmére elkövetett jogsértést ezzel összefüggésben azért állapította meg az elsőfokú bíróság, mert a közlés arra utalt, hogy a II. rendű felperes hiteltelen, szavahihetetlen személy lenne. A Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően megállapított jogsértések miatt az alpereseket a b) pont szerint tiltotta el a jogsértések megismétlésétől.

Az I. rendű alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül mérlegelt bizonyítékok alapján hibás következtetéseket vont le. Hangsúlyozta, hogy a cikk a vezetés lemondását érintően lényegtelen pontatlanságot tartalmazott, a válságmenedzsment tagjainak tényleges lemondása a kórházban bekövetkezett krízishelyzetre utalt. A cikk ezzel kapcsolatos tényleges tévedése érdemben nem befolyásolta az I. rendű felperes társadalmi megítélését, az írás alapján az olvasók nem gondolták azt, hogy a kórháznak nincs legitim vezetése. Az adósságállományra vonatkozóan megállapított jóhírnév megsértése azért nem megalapozott, mert az I. rendű felperes személyiségének megsértésére alkalmas sértő jelleget a számadatok esetlegesen téves közlése nem tartalmaz, és ezzel összefüggésben a II. rendű felperes érintettségét nem lehet megállapítani. Az elsőfokú bíróság nem is indokolta meg azt, miért tartja a II. rendű felperest is érintettnek ebben a körben. A fellebbezési érvelés szerint nincs jelentősége annak, hogy a cikk a ténylegesen felhalmozódott nagy összegű hiányt a köznyelvben szokásos adósságként nevesítette, és nem a számviteli törvény által alkalmazott pontos megjelölések szerint. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az adósság fogalmába tartozóként csak a közgazdasági értelemben vett adósságot: a már lejárt teljesítési határidejű fizetési kötelezettséget vette figyelembe. Álláspontja szerint a felperesek társadalmi megítélésére nincs jelentős kihatással az, hogy a későbbiekben felmerülő költségek számviteli szempontból adósságnak vagy tartozásnak minősülnek-e. A patika privatizációját érintően mindkét felperes vonatkozásában megállapított személyiségi jogsértés sérelmezése körében az I. rendű alperes arra mutatott rá, a felperesek nem vitatták: a pályázat nyertese számára a közgyűlés jóváhagyásának bevétele nélkül biztosították a tevékenységének elkezdését. A fellebbezés szerint a cikkben foglalt az a kijelentés sem keltett hamis látszatot, mely szerint a főigazgató „akkor kért fegyelmi vizsgálatot maga ellen, amikor tudomására jutott, hogy komoly privatizációs visszaéléseket tárt fel a Fidesz a betegellátó centrum háza táján.” A sajtóhelyreigazítási perben ugyanis bizonyítást nyert, hogy a megyei közgyűlésen a II. rendű felperesnek több kérdést tettek fel az I. rendű felperes privatizációs eljárásával kapcsolatban, és időben ezt követően kért a II. rendű felperes fegyelmi

vizsgálatot magával szemben. Az I. rendű alperes tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését is, miszerint valótlan és egyben sértő az az állítása, hogy a II. rendű felperes dr. ...hoz fűződő kapcsolatáról ellentmondásosan nyilatkozott. A sajtóhelyreigazítási perben folytatott bizonyítási eljárás anyagára utalással hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok összességének értékelése eredményeként tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy az I. rendű alperes fellebbezéséhez csatolt fegyelmi jegyzőkönyv írásbeli jóváhagyása visszavonására a tanú utólagos nyilatkozata elegendő.

A II. rendű felperes fellebbezésében ugyancsak elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte az I. rendű felperes érveléséhez csatlakozva.

Az I-II. rendű felperések az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozták.

Az I-II. rendű alperések fellebbezése nem alapos.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A (2) bekezdés értelmében a személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján a személyiségvédelmet az érintett személyével összefüggésbe hozható olyan közlés alapozza meg, amely valamilyen valótlan és sértő tényt állít, vagy híresztel, nyíltan vagy burkoltan. A vélemény, bírálat akkor eredményezi a jóhírnév sérelmét, ha közvetve vagy közvetlenül valótlan tényállításon alapul, illetve kifejezésmódjában túlzóan bántó vagy sértő.

A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának a személyiségvédelmi perekben is irányadó II. pontja értelmében annak elbírálásánál, hogy a sajtóközlemény jogsértő-e, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeinek összefüggésükben történő értékelésével.

A Fővárosi Ítéltábla elfogadta ítélezésének alapjául az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, és mindenben egyetértett az elsőfokú bíróságnak a helyesen alkalmazott jogszabályok alapján okszerűen levont jogi következtetéseivel is.

A felperes fellebbezési érvelésével kapcsolatosan a Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy az I. rendű alperesnek a kórház adósságállományára vonatkozóan részben téves közlése, főigazgatói minőségében a II. rendű felperest is közvetlenül sértette. A cikknek a II. rendű felperes által kért fegyelmi eljárásról szóló közlése valós volt, annak megfogalmazása miatt sérült azonban a II. rendű felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi joga [Ptk. 78. § (2) bekezdés]. A II. rendű felperesnek dr. ... való kapcsolatára vonatkozóan kifejtett fellebbezési érvelés alapján a Fővárosi Ítéltábla nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróságnak a feltárt peradatok Pp. 206. § (2) bekezdésére alapított mérlegelése alapján, okszerű következtetésekkel kialakított álláspontja megváltoztatására.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező I-II. rendű alpereseket a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte fellebbezési eljárási költség viselésére. Az I-II. rendű felperesek közös jogi képviselőjének munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint állapította meg, a 4/A. § értelmében áfa-val növelt összegben. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetéséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (3) bekezdése értelmében rendelkezett.

Budapest, 2008. március 14.

Dr. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke

Lévainé dr. Szakács Mária s.k.
előadó bíró

Dr. Fülöp Györgyi s.k.
bíró